

- Vi er alle klimafornektere Holbergprisen

Aftenposten. Publisert på trykk 06.06.2013.
ATLE ANDERSSON. Seksjon: Kultur.

Under tirsdagens symposium i forbindelse med prisutdelingen var klima og økologi sentrale tema. Latour mener klima er den viktigste saken i vår tidsalder, men er ikke udelte optimistisk når det gjelder vår evne til å unngå den store krisen.

- Du mener at såkalte klimaskeptikere ikke fortjener betegnelsen skeptikere. Hvorfor?
- Skepsis er en enestående kvalitet, det er et hedersbegrep og en ressurs i vitenskapen. Fornektelse er noe helt annet. Ta røykeren som et eksempel: han er en fornekter når han på den ene side vet utmerket godt at røyking er farlig, men samtidig sier til seg selv at han aldri vil bli rammet av kreft. Det er interessant å merke seg koblingen mellom de som før benektet kreftftrisikoen ved røyking og de som fornekter at vi forandrer klimaet.

Skepsis som middel

- Mange av de samme personene som før jobbet for tobakksindustrien, utfører nå de samme lobby- og kommunikasjonsoppdragene for klimafornekterne. De maktet å holde det gående i femti år med tobakken, selv om helsefaren var ettertrykkelig dokumentert i årevis. Sikker kunnskap er ikke alltid nok. I den politiske debatten om klimaendringer i Norge, har Fremskrittspartiet tatt på seg rollen som kritikkens fremste fanebærer. Partiets ledere bruker argumentet at vitenskapelige fremskritt er avhengig av at noen stiller de kritiske spørsmålene, også til klimaforskere.

- Det er jo fullstendig misoppfatning av virkeligheten. Det er merkelig å observere hvordan populistiske partier bruker skeptisisme som et middel for å avvise vitenskap. Populistene og klimafornekterne har naturligvis rett i at skepsis er sunt. Men i dette tilfellet blir det helt jo helt meningsløst. De kritiske spørsmålene og de skeptiske innvendingene blir godt ivaretatt i det vitenskapelige miljø. Hos de aller fleste forskere ligger det en innebygd refleks mot vitenskapelig konsensus. Dessuten er ingen av disse såkalte skeptikerne eksperter på klima, sier Latour, før han tilføyer:

- Vi må være umåtelig skeptisk til disse skeptikerne.
- Det hevdes fra enkelte at klimasaken trenger et nytt språk for å vekke offentligheten. Bør journalister og forskere legge mer drama inn i beretningene om konsekvensene av global oppvarming?
- Vi trenger ikke å tilføre mer drama, situasjonen er skremmende nok allerede. Jeg leste en oppsiktsvekkende nyhetsartikkel i Le Monde nylig. Vi har passert 400 ppm CO2 i atmosfæren (ppm er en milliontedel, journ.anm.). Nivået av CO2 i atmosfæren har ikke vært så høyt på 2,5 millioner år. Lenger nede i artikkelen fikk leserne presentert nyheten om at vi har passert grensen for hva vi kan tåle av CO2-utslipp, og at denne grensen ble overskredet alt før 1990. Finnes det noe mer dramatisk enn det? Ting skjer så hurtig i vår tid, isen i Arktis smelter og været blir mer ekstremt. Vi klarer ikke henge med og den teknologiske infrastrukturen er ikke i stand til å stå imot, sier Latour.

Plan B?

Han omtaler såkalt klimamanipulering, som å skyte svovel ut i atmosfæren for å kjøle ned kloden, som

en «gal drøm». - Det er interessant å registrere at flere av de samme republikanerne som hevder at klimaforskerne vil innføre sosialisme i USA, er de samme som investerer i selskaper som forbereder og planlegger for den gale drømmen som klimamanipulering er.

- Men også anerkjente klimaforskere hevder vi trenger en plan B?

- Så snart vi begynner å snakke om en plan B, blir det umulig å gjennomføre plan A. Det blir som røykeren som leser om et potensielt legemiddel i fremtiden, og dermed fortsetter røykingen akkurat som før, sier han.